

Naturvernskolen:

Tema på foredrag: Fra nei til ja. Hvordan synliggjør vi det vi er FOR, slik at flere vil høre på oss?

Tid: Fredag 22.1.16

For mer info om foredraget kontakt: Johanne Houge.

Andre relevante foredrag på www.naturvernforbundet.no/skolen:
naturvernforbundet.no/om-oss/naturvernskolen/aktivt-medlem

Andre relevante nettsider:

Historiefortelling

- **Fra nei til ja.**
  - **Mine tabber 20 bilder x 20 sekunder**
  - **Noen ulike saker**
  - **Din sak**

Ved Johanne Houge

Hvorfor er du personlig engasjert?

- Brecht: «Activism is well-understood egoism»
- Personlige historier engasjerer
- Notér ned nå hvorfor du er personlig engasjert i saken du jobber med nå

Fra NEI til JA

- Når man sier «nei» til noe, sier man også ja til noe.
- Din sak - hva sier man «ja» til?
- Problem vs. Løsning

Norges største miljøorganisasjon

«– Vil Ap også samarbeide med miljøorganisasjoner som Naturvernforbundet og andre aktører om klimapolitikken?»

– For det første vil jeg anerkjenne den jobben disse organisasjonene gjør. De er veldig viktige aktører i det norske demokratiet. Jeg mener vi alle i politikk, næringsliv og industri gjør klokt i å lytte til dem, men samtidig være fornuftig kritiske til alle som har meninger. Jeg har merket meg at organisasjonen Zero sier de er mer opptatt av hva de er for enn de er imot. Det er et spennende perspektiv.»

Jonas Gahr Støre, nyvalgt Ap-leder til LO Media 06.11.14

Historiefortellinger

Messages

Search Twitter

Henrik Norgaard
@hennorgaard

Follow

@Haltbrekken snakker om det svømmende oljefondet på klimafrokost @Klimastiftelsen

View translation

Naturvernforbundet

Balanse mellom harde kamper og feiringer

Historiefortellinger

– Rogalendinger bryr seg lite om natur:

Refser folket

Erik Thoring, daglig leder i Naturvernforbundet i Rogaland, mener rogalendinger liker å gå tur, men også at de er lite interessert i å ta være på naturen. Foto: Erik Holsvik

Rogalendinger liker turer i skog og mark, men bryr seg svært lite om naturvern, mener Erik Thoring. Nå frykter naturverneren at Rogaland skal bli norgesmester i utryddede arter.

Naturvernforbundet

Published by Martin Ødegaard [?] - October 28, 2015 -

Einunna - Norges lengste seterdal, et av få steder i Norge hvor man kan se den sjeldne myrhauken hekke og få sett villrein i Norge. Her renner elva Einunna som regjeringen nylig bestemte at skal åpnes for utbygging. Dette er ei elv Naturvernforbundet har jobbet i årevis for å bevare, og er et av de tolv vassdragene forbundet har satt opp som de aller viktigste å ta vare på.

Æresmedlem i Naturvernforbundet og Norges fremste vassdragsforkjemper Per Flatberg kaller utbyggingen en miljøskandale.

Egne eller andres kanaler?

Naturvernforbundet

Hvilke kamper tar man i media og hvilke kamper tar man på bakrommet?

DN Dagens Næringsliv
Dato Børs: 16:39 Indeks: -0,10%
Oljepris: 117,17 USD: 1,08
Rente 3 mnd: 0,33 EUR: 1,02
Rente 10 år: 2,97 SEK: 10,56
Børs & marked
Logg inn Ny bruker Kundeservice

Styrk 50% mer PROTEIN FETTFRI VITAMIN D 30% mer KALSIMUM

Naturvernforbundet ønsker at noen stier i Osloområdet skal være forbeholdt turgåere. Foto: Thomas T. Kleiven.

Aktiv Sykkel

Syklistene ødelegger for stilhet og ro

Terrengsykklister beskyldes for å slite stier og ødelegge for dem som søker stilheten i naturen.

Thomas T. Kleiven

Publisert: 29.07.2014 – 15:37 Oppdatert: 29.07.2014 – 15:37

- Poenget med friluftsliv i marka er å komme seg bort fra byens stress og mas. Hvis man møter folk i full fart på sykkel når man går i egne tanker får man ikke stilhet og ro, sier Gjermund Andersen som er styreleder i Naturvernforbundet i Oslo og Akershus.

Andersen mener det er behov for regulering i områdene nærmest byene og at det må innføres en soneinndeling med egne avgrensede områder for sykling.

10 på topp

- 1 - Dette er ingen lek
- 2 Frykter at oljefallet kan utløse norsk gjeldsbombe
- 3 Blar opp 157 millioner for sentral eiendom
- 4 Nå har de kræstet Tesla
- 5 - Dette er bare begynnelsen
- 6 - Vi skal slå de aller fleste
- 7 Trablete å ramme til Sverige
- 8 Dette er årets firmabil
- 9 Langrennshelgi i vente
- 10 Asia i dag: Kritiske uker for Japans «Abenomics»

- Poenget med friluftsliv i marka er å komme seg bort fra byens stress og mas. Hvis man møter folk i full fart på sykkel når man går i egne tanker får man ikke stilhet og ro, sier Gjermund Andersen som er styreleder i Naturvernforbundet i Oslo og Akershus.

Historiefortellinger

UT.no Turforslag Hytter Om nye UT.no Legg inn dine turer Select Language

Søk på UT.no   Kart

IDENTITET: – Spør du folk hva de savner etter å ha flyttet fra Oslo-området så er det marka. Skal du finne bykulturen i Oslo så må du ut i Marka, mener naturvern Gjørmund Andersen som har skrevet bok om eventyrskogene rundt hovedstaden. Bildet fra boka viser morgentåke over Gråberggjemet i Krokskogen.
FOTO: KAI JENSEN

Hvorfor er Oslomarka så høyt elsket?

Pli med inn i snerhulene og se de baktømte pælene da eller fleste trøker rett fækil

min søndag Seks dager i uka kan vi bruke på shopping og arbeid. Én dag i uka er annerledes. Søndag er en dag for mindre forbruk, mer avslapping, for friluftsliv, naturglede og frivillighet. Hvordan er din søndag? Du kan vise fram din søndag ved å ta et bilde, legge det ut på instagram, twitter eller facebook og merke det #minsøndag.

1

Handlefri

Vi trenger ikke flere dager med shopping og økt forbruk. Søndagsåpent føre til at flere vil handle på store kjøpesentre og storbutikker. Dette fører til mer bilkjøring og butikkdød i distriktene og bykjernene. Søndagsåpnet gjør også at flere butikker må holde åpent, noe som fører til økt energibruk.

2

Friluftsliv og frivillighet

Søndag er en dag for frivillig arbeid og mange bruker den til helsebringende friluftsliv.

3

Redusert forurensning

Folk drar oftere og handler, og flere må reise til jobb. Det vil være de store kjøpesentrene som tjener på søndagsåpent – mens distriktbutikkene og den lille nærbutikken din vil tape. Les flere argumenter mot søndagsåpne butikker hos [Søndagsalliansen](#).

Her er #minsøndag:

Vis frem din søndag ved å ta et bilde, dele det på Instagram merket med #minsøndag.

Overordnet kampanje vs. enkelt sak

Den Norske Turistforening

[Forside](#) [Bli medlem](#) [DNT der du bor](#) [Om DNT](#) [Nyheter](#) [Dugnad](#) [Nettbutikk](#) [Min side](#)

[Forsiden / Si JA til #stilenatur](#) [Language](#)

SI JA TIL #STILLENATUR

Begrunnelsen for stille natur

1. DNT sier nei til fornøyleskjøring med snøskuter fordi økt snøskutertrafikk vil gå på bekostning av det tradisjonelle, aktive friluftslivet.
2. DNT mener det er et nasjonalt ansvar å bevare muligheten til å oppleve den stille naturen. Derfor bør det være nasjonale begrensninger, framfor å overlate spørsmålet til hver enkelt kommune, slik regjeringen foreslår.
3. Interessen for friluftsliv er økende, og undersøkelser viser at muligheten til å oppleve stille natur er blant de viktigste årsakene til nordmenns interesse for friluftsliv.
4. Tre av fire nordmenn er imot at det skal bli flere snøskutere i norsk natur og motstanden er økende. Det viser tall fra Miljødirektoratet i 2014.

Historiefortellinger

Historiefortellinger

Wim Lassche 2012

Naturkartlegging

□ PORSGRUNNS DAGBLAD 20.09.2014 Side 2

« < 2 / 32 > »

2 Lørdag 20. september 2014

PD

LEDER

Miljøpris forplikter

Porsgrunn kommune er kåret til landets beste på naturkartlegging, og hovedæren går til kommunens dedikerte miljørådgiver Kjell Henrik Semb.

Alle som kjenner til Sembs engasjement for truede arter, miljøhensyn i utbyggingsaker, det generelle miljøhensynet i hver krik og krok av kommunen, og miljørådgiverens omsorg for hver minste lille salamander, forstår at det bare har vært et tidsspørsmål før han får en

pris. Han deler æren med sine kolleger på avdelingen for byutvikling, og politikerne som alltid skal ha siste ord i lokaldemokratiet. Det hjelper ikke med tung fagkunnskap om natur og miljø, dersom man blir overkjørt av politikere i sak etter sak.

Kommunen har i lengre tid hatt ny arealplan til behandling, og ikke unaturlig har det dukket opp interessekonflikter rundt hvor

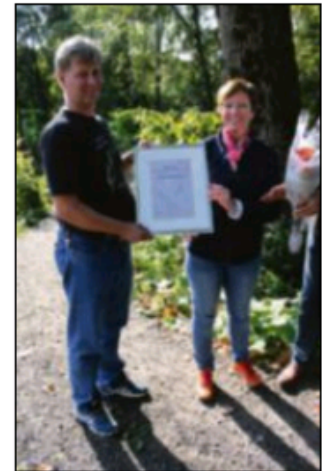
PD
mener

det skal bygges ut, og hva som skal vernes. Valleråsen, Bjørntvedtskogen og Borgeåsen er tre områder som det er ulike meninger om.

Prisen Porsgrunn mottok fredag deles ut av en organisasjon som selvfølgelig ønsker oppmerksomhet om egen virksomhet. Likevel er det verdt å lytte når en sammenslutning av så mange fagfolk har gjort en nasjonal kartlegging og funnet ut at Porsgrunn er best i landet. Prisen er hyggelig, ordføre-

ren er stolt, og for mange priser ligger det i premisene at de forplikter. Det gjelder i høyeste grad også prisen som Porsgrunn nå har fått fra organisasjonen Sabima.

Denne uka har PD skrevet at Porsgrunn fortsatt er regjerende NM-mester i drikkevannskvalitet og er trukket inn med ekspertise i årets TV-aksjon. Miljøprisen er enda en bekreftelse på at kommunen har dyktige fagfolk.

Hvem samarbeider vi med?

100 000 KLIMAJOBBER NÅ!

SIGNER OPPROPET PÅ [BROENTILFRAMTIDEN.COM](https://broentilframtiden.com)

Naturvernforbundet

Balanse mellom harde kamper og feiringer

Yoga på Jettanma For første gang i historien er det blitt utvalgt kullerdy yoga på toppen av Nord-Trøndelags høyeste fjelltopp. Foto: LEIF ARNE HOJME

Feiret med yoga på toppen

Rundt varden på toppen av Nord-Trøndelags høyeste fjelltopp står 35 fjellvandrere, lett skjelvende på et ben. De trekker pusten dypt og strekker armene mot himmelen.

Børgefjell For første gang utføres kullerdy yoga på toppen av Jettanma-kampen, 1313 meter over havet. Medvoktere i Norges Naturvernforbund synes det er en høyelig markering av at det har gått 50 år siden Børgefjell nasjonalpark ble opprettet.

– Yoga er bra for styrke, bevegelighet og balanse. Det er godt å ha på seg, sier Gertil Husted.

Yogainstruktøren, nappapeten, og førerledningen gikk på

turen, er kjent som sydpoliser og deltok i innvielsen av graden Nord. Han har god peiling på hvor skoen trykker når man er oppe på toppen.

Treningsforberedelse – Trekk pusten ned i magen, len deg ut av neven. Strekk armen i været. Se opp mot himmelen. Kan det bli bedre? spør programinstruktøren og de fleste natter seg til å kaste et blikk over panoramaet av fjelltopper og øde landskap på langsgående

turen startet tidlig lørdag morgen, dagen etter den offisielle markeringen av 50-årsjubileet fra veien ved Stekkefjell på nordkysten av grensa. Historikeren Nella Jona stilte opp med sin vandringstut og fortalte om de lange reiselidende innvandringene, samiske kulturskinner og samisk kulturforståelse. For avarnarj hadde han følgende latserevendende forretnings vilje føle trang til å bære boblene og sjøre sitt forarbeid.

– Bruk bregne te å tørk dokk med. Det er bedre enn doppi. Bregnen inneholder stoffa som er god mot musk. Derfor bakte rein av trossen.

Turen kan bli fosen av jennamen er i seg selv en lang

marj, langs stier som er mer preget av trikk eller beidene rein enn av mennesker på tur i planinnsone om at Børgefjell er den mest villmarkspregede av landets 43 nasjonalparker, uten merkelige løyper og turistfeller.

Tung tilbaketter – Jeg skal styrke Ullensfjellen. Det er god trening, var hennens forklaring på den noe

– Bruk bregne te å tørk dokk med. Det er bedre enn doppi.

NELLA JONA

voldssoneoppalvingen. Fjellreven er en karaktær for Børgefjell. I år har det like vært yngling i området. Ingen fjellvar 5 år, og heller opp. Men en helvårlite vandrerne med sine byretninger og hesteparker brøtt og blåst over rakkene. Det var de i år fjellet, og den som så nye etter kunne også legge merke til spor etter gangere, samspillets enkelte lønner, som hadde borte på masser av planene i innokken.

Stuka skote innsett om lapp med skykket under forfærings av de sine kullene opp mot toppen, som er preget av et øde

mlmarkslapp med stein og steinar. Her er det ingen tåkk som kan følges, vandrere må finne sin vei helt på egen hånd. Det hadde gått nesten fire dager. Da hadde også deltakere faset ut at det var mest forentig å stå.

– En skal ikke gå lenger enn at en klarer turen til bakte, bemerket Anne Assum.

Den tidligere Ap-ordføreren fra Moelv er 77 år og var ved godt mot. Vol fremme på vegg

blant og faglige foredrag. – Med Nella Jona som guide fikk vi alle en dyprare forklaring av at Børgefjell ikke er uberoert villmark, men et samisk kulturlandskap som er blitt roget av folk i hundrevis av år. Alt i alt en god måte for en tur som ble et fantastisk stykke for disse naturglade, opplysnings Kjetil Dølv.

Ette naturglade Lederen i naturvernforbundet, stykker sin besjering over den spesielle jubileumsforretnings.

– Slike turer må vi arrangere oftere. Det er på mange måter like viktig som å skrive lange delstatistikk og høringsuttalelser.

JANERIKSØLLESEN/567630
JANERIKSØLLESEN/567630

Gode tips til Fritid sendes til sporten@adresseavisen.no

Børgefjells gode omdømme

Børgefjell, Norges mest eldste nasjonalpark blir karaktørert som den vakreste og vildeste av samtlige 43 nasjonalparker i Norge.

Ikke minst har eventyrene Lars Mønstre bidratt til Børgefjells gode omdømme. I boka «90 dager på kaffen i Børgefjell» skriver han blant annet at «Børgefjell har noe spesielt over seg, noe ukjent, noe merkelig som til enhver tid trosser og sliter i et forspant vilkårslapp. Ingen andre steder i vårt land er like spennende og forførende».

Allerede i 1932 innstilte Den Norske Turistforening på at Børgefjell skulle bevares. Forretningsa lånte og så et vedtak om at det ikke skulle merkes uter eller bygge bytter i området. I dag er det ingen område ved Stekkefjell i Fjellingsdalen som er utrettelagt, blant annet med postordenplaner og en bytte. De fleste disponerer samme navn bytter i innfor nasjonalparkerne grenser. Kontrollen Hansen har fått nye av seg for at Stekkefjell

den 9. august 1963 vedtok å opprette Børgefjell nasjonalpark. Ap-beredningen og den tidligere statsrådsordføreren var en frisk fjellvandrere Børgefjell var hans temaplak i boken «Fjellens beste rundt mitt hjerte» fra 1979 skrevet Hansen av hvorfor han vil verne Børgefjell, men gir uttrykk for at han den gangen var ganske så alene om å bære naturvernets fane i de politiske frøpenger.

I Skotings vedtak fra 1963 heter det at Børgefjell nasjonalpark ble opprettet for å bevare et stort naturområde, tilsvarende fritid for tekniske innlegg med store villmarkspregede områder for å sikre biologisk mangfold og et naturlig forekommende plante- og dyreliv.

I 2003 ble nasjonalparken utvidet og omfatter i tillegg kullerdy totalt 1447 kvadratkilometer. To tredjedel av parken ligger innenfor forretningsa av Moelva, resten i Nord-Trøndelag i kommunene Geas, Hattfjell, Namn og Røyrvik.

Festlig kortreiset

Børgefjell Geasna skubjøgen var bare en fornakk på midt i sønne ble servert senere på kvelden, etter at alle de allene fjellvandrere hadde kommet ned fra fjelltoppen. Naturklubben Kjetil Dølv (bildet) og Geir Vidar opp med trekket midt i, tilsvarende i det gamale så ansettete fjellklubben som var rigget til.

Hilsen fra Børge

Børgefjell Børge Børge har sitt navn oppkalt etter Børgefjell. Den tidligere miljøverndirektøren var innsett til tross opp til Jettanmafjell, men kunne av alle brukere ikke delta. I stedet hadde han sendt en hilsen som ble formlert av lederne i Norges Naturvernforbund, Lars Halbrekken. Blant annet dette: «For nøyaktig 50 år siden vandre mine foreldre i Børgefjell for å markere sin entusiasme for den opplyste nasjonalparken. Norge er det

etter Reasna. Norge var ikke så tidlig ute, for å si det forsiktig. Etter å ha blitt bergatt av villmarken, bestemte mine foreldre seg for at hvis de fikk en sone skulle han oppkalle etter den opplyste nasjonalparken. Jeg har aldri Ingt skjønt på jeg etterpå. Fotbilde til Børgefjell. Her har jeg tatt et bilde av bakkene. Her lærte jeg å sette pita på fjellet og trillubstet. Jeg er uendelig glad over å være oppkalt etter det fantastiske fjellområdet

Oppsummering

- Mindre med bedre kvalitet, enn mye med tid/kvalitet
- Finn dine personlige historier – de engasjerer!
- Historiefortellinger gir plass og rekrutterer flere.
- Ta bilder som viser historien.
- Dra ut i felt
- Alliansepartnere
- Valg av ord
- Feire seiere og delseiere
- Det er greit å være imot, men også tydelig på hva man er for.
- Ting tar tid, og kanskje vant du ikke denne seieren, men du har lagt grunnlaget for neste sak.
- Ta vare på ditt engasjement

**Se flere foredrag her:
www.naturvernforbundet.no/skolen**

Bli medlem - gjør en forskjell

Send SMS NATUR til 2377

